

KESKI-SUOMEN LIITTO
Julkaisu C 75

***KESKI-SUOMEN LIITON
TOIMINTAKERTOMUS
VUODELTA
1998***

Jyväskylä 1999

Julkaisija:

Keski-Suomen liitto
Sepänkatu 4, 40100 Jyväskylä
puhelin (014) 652 200
fax (014) 652 277

Yhteydet:

Internet -kotisivu: <http://www.keskisuomi.fi/>
Internet –sähköpostiosoite: etunimi.sukunimi@keskisuomi.fi / info@keskisuomi.fi
X.400 -sähköpostiosoite: G=etunimi; SU=sukunimi; O=ksliitto; P=reg; A=elisa, C=fi

ISBN 951-594-105-9

ISSN 0788-7051

Julkaisun avainsanat:

Toimintakertomus
Maakunta
Seutukaavoitus

Hinta : 30 mk (ilmaisjakelun ulkopuolella)

Painos: 260

Painopaikka: Kopijyvä Oy

SISÄLLYS

1.	KATSAUS VUOTEEN 1998.....	4
2.	EU:N TAVOITEOHJELMIEN (2, 5B JA 6) TOTEUTTAMINEN JA HANKETOIMINTA	5
3.	ALUEKEHITYSOHJELMAN TOTEUTUS	7
4.	KOULUTUSRAKENNE JA KOULUTUKSEN OHJAUS	7
5.	SOSIAALI- JA TERVEYSSEKTORI ALUETALOUDESSA	8
6.	ALUE- JA YHDYSKUNTARAKENTEN KEHITTÄMINEN	8
7.	EDUNVALVONTA.....	10
8.	MAAKUNNAN TUNNETUKSI TEKEMINEN.....	10
9.	MUU TOIMINTA.....	11
9.1	Liiton kansainvälistymistoimet	11
9.2	Yhteistyö muiden maakuntien kanssa	12
9.3	Kuntien palvelutehtävät ja yhteistoiminnan organisointi.....	13
9.4	Keski-Suomi - Loma-Suomi	13
9.5	ATK:n kehittäminen.....	14
9.6	Maakuntahistoria	15
10.	LIITON HALLINTO	15
10.1	Maakuntavaltuusto	15
10.2	Maakuntahallitus	18
10.3	Tarkastuslautakunta.....	19
10.4	Maakuntahallituksen asettamat toimielimet.....	20
10.5	Henkilöstö	21
11.	TALOUS	22
11.1	Talousarvion toteutuminen tulo- ja menolajeittain	23
11.2	Talousarvion toteutuminen kustannusalueittain.....	24
11.3	Kuntien maksuosuudet	25
11.4	Keski-Suomen liiton tuloslaskelma.....	26
11.5	Keski-Suomen liiton tase	27
11.6	Keski-Suomen Kehittämisrahaston tilinpäätös	29
11.7	Maakunnan ja EU:n kehittämisrahojen tilinpäätös	31
LIITTEET	1. Aluekehittämisen yhteistyöorganisaatio	32
	2. Julkaisuluettelo, uutuuDET.....	34
	3. Tilintarkastuskertomus	36

1. KATSAUS VUOTEEN 1998

Valtakunnan viimevuosien myönteinen talouskehitys on vuonna 1998 edelleen jatkunut. Ennakkotiedon mukaan bruttokansantuote maassa kasvoi 4,9 % edelliseen vuoteen verrattuna. Alueittain kehitys maassa on kuitenkin vaihdellut: harvat keskukset ovat kehittyneet ja osa maakuntakeskuksistakin on ollut menettäjien joukossa pienempien kuntien ohella. Koko Keski-Suomen väestökehitys on ollut viime vuonna hiukan positiivisen puolella. Väestö on lisääntynyt selvästi Jyväskylän seudulla ja hiukan Äänekoskella. Muut kunnat ovat menettäneet väestöään.

Työttömyys maassa on parantunut, mutta on edelleen korkealla tasolla. Keski-Suomen työttömyysaste oli maakunnista joulukuun lopussa v. 1998 neljänneksi korkein eli 19,6 prosenttia (19,9 % vuotta aikaisemmin).

Keski-Suomen kuntien talous on ollut kiristymään päin. Yhteisöveroratkaisu oli kuitenkin odotettua parempi ja helpotti monen kunnan tilannetta.

Liitto toteutti vuoden aikana EU:n tavoiteohjelmia käyttäen apuna kuuden toimialan yhteistyömallia. Mallin toiminta on saatu käyntiin ja sitä kehitetään edelleen. Toimialahankkeisiin osallistui runsas määrä keskisuomalaisia yrityksiä. Aluekehittämisohjelmat toteutuivat valtakunnallisesti tarkastellen hyvin.

Koulutusta kehitettiin sateenvarjohankkeen ja sen osahankkeiden avulla ja koulutuksen ennakkointia kehitettiin vuoden aikana yhteistyössä alueen muiden toimijoiden kanssa. Ammattikorkeakoulun maakunnallisen ulottuvuuden lisäämiselle annettiin liiton täysi tuki.

Sosiaali- ja terveyssektorilla on suuri osuus aluetaloudessa. Liitto on yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa laatimassa selvitystä, joka valmistuttuaan vuoden 1999 puolella voi toimia keskustelun käynnistäjänä ja apuna voimavarojen ohjauksessa.

Yhdyskuntarakenneselvitystä on valmisteltu osana valtakunnallista hanketta osin EU-varoin. Maakuntavaltuuston päätöksen mukaisesti liitto on kiirehtinyt ympäristöministeriötä seutukaavan (5.VK) vahvistustoimissa. Liitto seurasi myös aktiivisesti maakunnan energiapolitiikkaa.

Edunvalvonnassa on vaikutettu resurssien saamiseksi maakuntaan ja sen kehittämistyöhön. Myös kuntien etuja on ajettu lainsäädäntöhankkeissa ja kuntien talouteen vaikuttavissa asioissa. Maakuntaa tehtiin tunnetuksi Helsingissä ”Keski-Suomi – suomalaisin Suomi” –teemalla kesäkuussa ja maakunnan yhteistä tahtoa luotiin loka-kuisella laivaristeilyllä. Kansainväliset tehtävät ovat vuoden aikana korostuneet ja yhteistyö Länsi-Suomen liittojen kesken on tiivistynyt sekä ohjelmatyössä että Brysselin toimiston työn pitkäjänteistämisen kautta.

2. EU:N TAVOITEOHJELMIEN (2, 5B JA 6) TOTEUTTAMINEN JA HANKETOIMINTA

Aluekehitystyössä korostetaan uusien työpaikkojen luomista yrityksiä suoraan ja välillisesti kehittämällä. Kun suorat yritystuet ovat vähentyneet merkittävästi on painopiste siirtynyt välillisiin toimenpiteisiin, joita voidaan suunnitella ja toteuttaa jokaisessa maakunnassa aiempaa yksilöllisemmin. Tässä työssä liitolla on ollut merkittävä rooli tavoitteiden asettajana, suunnitelmien laatijana ja yhteistoiminnan koordinaattorina maakunnan eri toimijoiden kesken.

Tavoiteohjelmien toteuttaminen vauhdittui merkittävästi vuoden 1998 aikana. Toteuttamisen suunnittelua tiivistettiin ja hanketoimintaa vauhditettiin erityisesti rahastojen EMOTR ja ESR osalta ilmoittelulla, tilaisuuksilla, kattohankkeilla ja toimintaryhmillä. Samalla vietiin läpi tarvittavat ohjelmien muutokset. EU-ohjelmien toteutumistasot nousivat huomattavasti ollen seuraavat: tavoite 2 (97-99) n. 60 %, tavoite 5b (95-99) n. 65 % ja tavoite 6 (95-99) n. 65 %.

Valtakunnallisessa vertailussa Keski-Suomen ohjelmien toteutuminen on onnistunut varsin hyvin. Välttämättä sidottujen määrärahojen suhteen ei olla kärjessä. Tämä johtuu siitä, että hankesitoumukset on pääosin tehty vuosi kerrallaan ja ohjelmien toteuttamisessa on pyritty noudattamaan selkeästi yritystoimintaa edistävää ja uusia työpaikkoja synnyttävää linjaa.

Hanketoiminta edistyi sekä laadun että määrän suhteen. Erityisesti saatiin liikkeelle yksityisiä investointeja sekä tavoite 5b että 6 -alueilla. Maakunnallinen toimialatyö on alkanut näkyä kärkihankkeina sekä verkosto- ja yrityshankkeina. Tavoite 2 alueella on ollut vaikeuksia yritystoiminnan kehittämishankkeistuksessa. Syynä on osaltaan suorien yritystukien heikennykset.

Maakunnan yhteistyöryhmä kokoontui 3 kertaa, yhteistyöryhmän työjaosto 13 kertaa ja yritystukityöryhmä 20 kertaa. Hankkeita käsiteltiin huomattava määrä. Lisäksi tavoiteohjelmien seurantaan ja raportointiin liittyvät sekä seurantakomiteoiden kokousvalmisteluun liittyvät tehtävät lisääntyivät huomattavasti. Valmisteluyhteistyö TE-keskuksen eri osastojen välillä on toiminut hyvin.

Yritysvetoinen kehittämistyö saatiin täyteen vauhtiin kaikilla kuudella valitulla toimialalla. Työ etenee kullakin toimialalla laaditun strategiasuunnitelman mukaisena. Noin 400 yritystä on osallistunut toimialahankkeisiin. Uusia hankkeita käynnistettiin vajaa 50 kappaletta ja hankkeiden arvo on ollut yli 30 mmk. Satojen uusien työpaikkojen syntymiseen on myötävaikutettu. Nykyään taloudellista kasvua ja kehitystä haetaan yksityisen ja julkisen sektorin tiiviillä yhteistyöllä, jonka esimerkkinä toimialatyö on herättänyt kiinnostusta mm. kauppaja- ja teollisuusministeriössä. Yhteistyötä mallin kehittämiseksi ja soveltamiseksi koko maassa on suunniteltu ministeriön kanssa.

Liitto on vastannut toiminnan kehittämisestä, ohjauksesta ja koordinoinnista. Toimintasuunnitelmat ovat muuttuneet vähitellen yritysten, kehittäjien, asiantuntijoiden

ja viranomaisten käytännön yhteistoiminnaksi. Liitto on toiminut toimialapäälliköiden tukena auttaen niin toimialaryhmien työn käynnistämässä kuin yksittäisissä hankeasioissa.

Hankekanta on parantunut laadullisesti, yritykset ovat hyvin mukana ja lukuisten myönteisten investointi- ja laajennuspäätösten taustalla on ollut juuri toimialaryhmi- en työ. Kukin toimiala raportoi toiminnastaan erikseen.

Toteutuneista hankkeista liitto laatii erilliset vuosiraportit.

Kansainvälinen hanketoiminta

Keski-Suomen liitto toimitti, vastuullisena hakijana, EU:n Komissiolle elokuussa '98 hanke-esityksen "ELENA Finland '99". Kyseessä on SME-yhteisöaloitteesta rahoitettava IBEX - International Buyers' Exhibition -tapahtuma. Keskisuomalaisina yhteistyökumppaneina ja toteuttajina ovat mukana Jyväskylän messut Oy ja Jykes Oy.

Keski-Suomi on joko rahoitushakemuksen jättämällä, tietoja välittämällä tai hallinnointiin osallistumalla saanut näkyvyyttä lukuisten yhteisöaloitteiden toiminnassa: SME, INTERREG II C, PHARE, TACIS, NORTHERN PERIPHERY (ARTICLE 10), ECOS-OUVERTURE, PACTE, SAVE II. Liiton yhteystiedot keskisuomalaisena toimijana ovat näiden, alueen kansainvälistymisen strategian mukaisten, aktiiviteettien myötä levinneet haluttujen yhteistyötahojen tietoon.

Kansainvälisten hankkeiden läpimenon vaatimat toimenpiteet ovat tulleet tutummiksi alueen toimijoille. Kansainvälisten EU-rahoitteisten hankkeiden valmistelu- ja haku- prosessien monitahoisuus - rahoitushakemusten yksityiskohtaisuuden asettamat vaatimukset sekä hankkeille välttämättömien yhteistyökumppaniverkoston (partnership) kokoaminen aina kansallisten rahoitussitoumusten tasolle - on poikkeuksetta yllättänyt valmisteluun osallistuneet toimijat työmäärällään.

Keski-Suomi on lisännyt näkyvyyttään ja valmiuksiaan kansainvälisten hankkeiden valmistelussa. Toteutuneet aktiiviset yhteistyökumppaniverkostot ovat myös lähitulevaisuuden hanketyön arvokas resurssi. Komission rahoituspäätöksiä tekeviin yksiköihin avautuneet henkilöyhteydet edesauttavat ja helpottavat tulevien uusien hankkeiden tiimoilta käytäviä rahoitusneuvotteluja ja luottamuksellista yhteistyötä.

Keskisuomalaisten toimijoiden innostaminen ja INTERREG II C -rahoitushakemusten aktiivinen arviointi, tarvittava valmistelun tekninen apu sekä palautteen antaminen. Yhteisöaloitteen hallinnointiin liittyvät valmistelutehtävät sekä hallintoelimi- en tekemien päätösten ja kommenttien välittäminen hakijoille. Kaksi hakukierros- ta vuoden 1998 aikana.

Kokemukset kansainvälisestä hanketoiminnasta ovat selvästi osoittaneet, että suunnitellun hankkeen odotettavissa olevien tulosten / hyötyjen tulee palvella hyvin osallisi- na olevien yhteisöjen ydintoimintaa, jotta sitoutuminen on riittävää heti hankkeen valmisteluvaiheessa.

3. ALUEKEHITYSOHJELMAN TOTEUTUS

Maakuntavaltuusto hyväksyi Keski-Suomen aluekehittämisohjelman ylimääräisessä kokouksessaan vuoden 1998 alussa. Ohjelman mukaan Keski-Suomen päämääränä on olla tiedolla ja työllä itsensä elättävä maakunta, joka yrittäjyysvetoisella toimintatavalla parantaa jatkuvasti yritystoiminnan edellytyksiä. Maakunta luo hyvinvointia kannattavalla yritystoiminnalla, jossa keskeinen työ tehdään toimialoittain. Elinkein strategiaa täydentää Keski-Suomen tietoyhteiskuntastrategiaa, jota on valmisteltu osana Länsi-Suomen Allianssin yhteistä Paraddis –hanketta. Yhteishankkeen strategiavaihe hyväksyttiin alkuvuodesta ja hanketta päätettiin jatkaa keskeisten teemojen jatkoa koskevilla projektiesityksillä.

Uusien EU-ohjelmien valmistelu käynnistettiin vuoden 1998 syksyllä. Sisäasiainministeriön esityksen mukaisesti vuosien 2000-2006 EU-ohjelmien ensimmäinen vaihe valmistellaan suuralueittain. Ensimmäisessä vaiheessa analysoidaan kehittämistarpeet ja laaditaan yhteinen strategia. Vuoden 1999 kulussa päätetään jatketaanko ohjelmatyötä suuralueittain vai kansallisina tavoite 1 ja 2 –ohjelmina. Keski-Suomi on tavoitteen 1 osalta mukana Pohjois-Suomen yhteistyöalueen tavoite 1 –ohjelmassa Saarijärven ja Viitasaaren seutujen osalta. Pohjoista Keski-Suomea koskeva oma valmistelutyö käynnistettiin yrittäjyys vetoisena. Länsi-Suomen tavoite 2 –ohjelman piiriin kuuluu koko eteläinen Keski-Suomi. Ohjelman laatimisen vetovastuu on ainakin alkuvaiheessa Keski-Suomen liitolla. Työ käynnistyi syksyllä 1998.

4. KOULUTUSRAKENNE JA KOULUTUKSEN OHJAUS

Työssä oppiva Keski-Suomi 2000 –sateenvarjohanke käynnistettiin laajana yhteistyöprojektina. Projektin kytkee toisen asteen koulutuksen työelämäsuhteiden ja työssä oppimisen kehittämisen Keski-Suomen liiton johdolla tapahtuvaan toimialatyöhön ja muuhun yritystoiminnan kehittämiseen. Sateenvarjohankkeen sisällä käynnistyi 16 osahanketta, joilla kehitetään oppilaitosten työelämäsuhteita ja valmistellaan laajempia pilottihankkeita. Laajoja EU-pilottiesityksiä valmisteltiin yhdessä oppilaitosten kanssa. Pilotit käynnistyvät vuonna 1999. Kaikki koulutuskuntayhtymät ja oppilaitokset ovat mukana oppilaitoksia ja yrityksiä kehittävässä työssä oppimisen prosessissa, jolla luodaan oppilaille työllistämismahdollisuuksia ja kehitetään yrityksiä.

Koulutuksen ennakointia on kehitetty yhdessä työvoima- ja elinkeinokeskuksen ja lääninhallituksen kanssa. Ennakoinnin kehittämiseksi työvoima- ja elinkeinokeskus järjesti ennakointifoorumeja, joihin osallistuttiin. Koulutuksen kehittämistoimintaan on osallistuttu myös monin muin tavoin. Keski-Suomen tietoyhteiskuntastrategian kärkihanke, Keski-Suomen Pedanet on edennyt suunnitelmien mukaan EU-hankkeena.

5. SOSIAALI- JA TERVEYSSEKTORI ALUETALOUDESSA

Monikanavaisen julkisen rahoituksen aiheuttamat ongelmat ovat tulleet yhä ilmeisemmiksi; sosiaali- ja terveydenhuolto on vaikea ohjata kokonaisuutena, kun sitä ohjaavat monet eri toimijat. Alan rahoituksen kokonaisuutta on lisäksi selvitetty hyvin vähän.

Sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden järjestämisestä vastaavat kunnat. Palvelut tuotetaan omana toimintana tai yhä useammin ne ostetaan. Valtio kohdentaa kunnille valtionosuutta palveluiden tuottamiseen ja myös kuntalaiset itse maksavat palvelumaksuina osan alan tuotantokuluista. Kansaneläkelaitos korvaa yksityisen terveydenhuollon käytön sekä lääkkeiden ja matkojen kustannuksia palvelujen käyttäjille sekä maksaa sairauspäivärahoja. Yritykset ja Raha-automaattiyhdistys ovat mukana palveluiden maksajina ja uutena rahoittajana on mukaan tullut EU rahastojensa kautta.

Kustannusrakenteisiin liittyvä keskustelu on viime vuosina käynyt kiivaana. Kuntien talouden heiketessä on etsitty säästökohteita eri menolajeista ja usein katseet on käännetty sosiaali- ja terveydenhuoltoon, sillä ala edustaa noin puolta kuntien koko menotaloudesta. Substanssiasiantuntemus ja kunnallistalouden realiteetit ovat joutuneet törmäyskurssille.

Keski-Suomen liitossa yhteistyössä sosiaali- ja terveysministeriön, Keski-Suomen sairaanhoitopiirin, Länsi-Suomen lääninhallituksen Jyväskylän alueellisen palvelupisteen, Kansaneläkelaitoksen ja eri tilastotoimittajien kanssa laadittu selvitys tuo osaltaan rakennuspuita keskusteluun kun muodostetaan käsitystä sosiaali- ja terveydenhuollon toimivasta kokonaisuudesta sekä voimavarojen oikeasta kohdennuksesta. Selvityksen rahavirta-aineisto on vuodelta 1996. Selvityksen pääpaino on Keski-Suomen aseman määrittämisessä valtakunnallisessa sosiaali- ja terveysalan rahavirrassa sekä tuottaa tietoa sosiaali- ja terveystoimen resursoinnista yhden maakunnan alueella. Palveluiden tarjontaan itsessään ja niiden laatuun ei selvityksessä puututa.

Raportti valmistuu vuoden 1999 alussa.

6. ALUE- JA YHDYSKUNTARAKENTEEN KEHITTÄMINEN

Alue- ja yhdyskuntarakenteen suunnittelu ja seutukaavoitus toteutti taloudellisesti toimivaa ja viihtyisää taajama- ja yhdyskuntarakenteen kehittämistä. Yhteistyö kuntien, yhteisöjen ja elinkeinoelämän sekä valtionhallinnon (mm. ympäristökeskus ja -ministeriö, liikenteen eri piiriviranomaiset ja keskushallinto, elinkeinoihin liittyvät viranomaiset) kanssa tapahtui valtaosaltaan asia- tai hankekohtaisin etukäteisneuvotteluihin, suullisin ja kirjallisin lausunnoin sekä valmistellen mittavaa alue- ja yhdyskuntarakenteen taajamittaista selvitystä. Perusajatuksensa mukaisesti seutusuunnittelu loi valmiuksia muulle maakunnalliselle kehittämiselle sekä tarkemmalle suunnittelulle.

Liitto yhdessä kuntien kanssa hankki EU:n aluekehitys- ja politiikkaohjelmien kautta suunnittelutoiminnan lisäresursseja 'yhdyskuntarakenneselvityksen' ja 'taajamailjöselvityksen' nimikkeillä. Jälkimmäiseen saatiin myönteinen rahoituspäätös EU-elimeltä (Interreg IIC Itämeren alueen ohjelma) joulukuussa; hankkeen menetelmää on kehitetty yhdessä kuntaedustajien ja arkkitehtitoimisto Kauko Lahden kanssa. EU-hankesopimuksen allekirjoittaminen ja ketjun ruotsalaisen osapuolten vuoksi työn laajamittainen käynnistäminen siirtyi seuraavan vuoden puolelle. Hankkeen valmisteluun on kytkeytynyt myös yhteistyö Jyväskylän kaupungin kanssa kaupunkirakentamisen hallintajärjestelmän kehittämiseksi, mikä työ on kytkeyty mainittuun EU:n erillisrahoitukseen.

Yhdyskuntarakenneselvityksen EU:n yhteisöohjelmaan tehty aloite ei tullut hyväksytyksi, mutta hankkeen toteuttamista on yhteistyössä ympäristöministeriön ja ympäristökeskuksen kanssa jatkettu EU:n rakenneohjelmarahoitteisena. Hanketta on valmisteltu osallistumalla kuntataustaisen Efektian vetämään valtakunnalliseen suunnittelun tietoaineistoja ja menetelmiä käsittävään selvitykseen pienellä osuudella.

Seutus suunnittelun ja seutukaavan menetelmien kehittämiseksi ja ajan tasalla pitämiseksi osallistuttiin aktiivisesti seuraten Efektian mittavaan 'pääomien tuottavuuden parantamishankkeeseen'. Sen tekeminen oli kuitenkin kiinni keskeisesti valtakunnallisista rahoittajista, minkä vuoksi hankkeen eteneminen oli toivottua hitaampaa.

Osana alueellisen suunnittelun kehittämistyötä kehittämisjohtaja osallistui EU:n alue-suunnitteluohjelman kansallisen komitean työskentelyyn puheenjohtajana ja kansainvälisen ohjauskomitean jäsenenä.

Liitto kiirehti ympäristöministeriötä seutukaavan (5.VK) vahvistustoimia ja järjesti siinä tarkoituksessa toteuttamista edistäviä neuvotteluja. Toimien tarkoituksena oli turvata ja parantaa maakunnallisesti merkittävien hankkeiden, kuten liikenneväylät, toteuttamismahdollisuuksia luomalla yhteen sovittavalla otteella suunnitelmavalmiutta. Liiton tehtävänä on ollut tarkastella hankeaihoita taloudellisesta, ympäristöllisestä, sosiaalisesta, kulttuurisesta ja muutoinkin alueellisesta näkökulmasta. Liitto on tällöin ollut alueiden käytön ja alue- ja yhdyskuntarakenteen kehittämisessä maakunnan tasolla ohjaava ja mielipiteen muodostusta johtava sekä kuntatasolla jäsenkuntien etua edistävä osapuoli.

Jyväskylän kaupunkiseudun liikennejärjestelmäselvitys saatettiin loppuun suunnittelussa aikataulussa ja suunnitelluilla resursseilla. Hankkeessa olivat rahoittavina toteuttajina mukana seudun kunnat, liikenneministeriö, ympäristöministeriö, ratahallintokeskus, ympäristökeskus ja tiepiiri sekä muita ei rahoittavia yhteistyösopimuksia, kuten liikennettä hoitavat järjestöt ja yhtiöt ja kauppakamari. Kokonaisvastuu ja koordinaatio oli liitolla.

Liitto seurasi aktiivisesti maakunnan energiapolitiikkaa. EU myönsi liitolle rahoituksen maakunnallisen energiatoimiston perustamiseksi, minkä käytännön toteuttamista valmisteltiin yhteistyössä Jyväskylän Teknologikeskuksen ja noin 15 muun energia-alan maakunnassa olevan toimijan (kuntia, yrityksiä, yhteisöjä) kanssa. Toimittiin aktiivisesti kotimaista energialähdettä käyttävien lämpö- ja voimalaitosten perustamiseksi ja uusimiseksi sekä tuettiin niihin liittyviä rahoitusjärjestelyjä.

Osallistuttiin usean yhteiskunnan tuotanto- ja perusrakenteisiin vaikuttavan hankkeen valmisteluun ja ohjaamiseen (mm. tietoinfrastruktuuri, liikenne, kehittämiskäytävät, kaavoitushankkeet, vesi, jätevesi, jäte).

7. EDUNVALVONTA

Edunvalvonnan ja siinä tehdyn yhteistyön perustarkoituksena on ollut resurssien hankinta maakuntaan ja sen kehittämistyöhön, Keski-Suomen aseman turvaaminen valtionhallinnon muutoksissa sekä valtion aluehallinnon toimintaan vaikuttaminen. Yhteistyötä liiton luottamuselinten päätösten toteuttamiseksi on tehty maakuntien välillä sekä oman maakunnan kansanedustajien ja viranomaisten kesken.

Haasteita ovat toimintavuoden aikana olleet mm. maakuntien asema Suomessa, EU:n aluepolitiikan uudistus ja EU-ohjelmien tarvitsemien resurssien turvaaminen sekä kansallisen aluepolitiikan ja valtionhallinnon muutokset.

Liiton edunvalvontatyössä yksi keskeinen väline on ollut valtion investointikohteista laadittu tavoitteisto. Toimintavuoden aikana se on uudistettu ”Keski-Suomi ja valtion talousarvio” -julkaisuksi, joka pitää sisällään paitsi tärkeitä investointikohteita myös toimintapolitiikkaa sekä hallintoa koskevia maakunnan tavoitteita. Asiakirja on ollut pohjana sekä valtion aluehallintoviranomaisten toimintaa koskevissa kannanotoissa sekä keskushallintoon suuntautuvassa edunvalvonnassa.

Edunvalvonnan kannalta keskeinen liiton yhteysverkko on kartoitettu opinnäytetyön avulla. Työtä on jatkettu aloittamalla henkilötason täydennykset yhteysverkkoon.

Asetetun tavoitteen mukaisesti on kolmivuotisella projektilla vakiinnutettu kokeiltavana ollut Länsi-Suomen liittojen yhteinen toimisto Brysselissä. Tavoitteena on valita henkilökunta projektin ajaksi ja luopua liittojen välisestä vuorotteluperiaatteesta. Valinnat siirtyivät vuodelle 1999.

Keski-Suomen liitto on toiminut maakuntavaltuuston päätöksen mukaisesti siten, että valtion paikallispalveluiden tasoa ja saavutettavuutta ei heikennettäisi.

Kuntien etuja on ajettu mm. lainsäädäntöhankkeissa ja kuntien talouteen vaikuttavissa ratkaisuissa.

8. MAAKUNNAN TUNNETUKSI TEKEMINEN

Helsingin kaupunki kutsui - maakuntahallituksen 25.8.1995 päätöksen pohjalta - Keski-Suomen esittäytymään Senaatintorilla 4.-6.6.1998. Hankkeen I-vaihe käynnistyi maakuntahallituksen 23.5.1997 myöntämän avustuksen turvin. ”**Keski-Suomi – suomalaisin Suomi**” teemalla toteutettavan tapahtuman valmistelut etenivät ideoinista vahvaksi maakunnalliseksi ponnistukseksi ja taidonnäytöksi. Senaatintorilla esittäytyi lähes 200 osallistujaa ja vastaavasti elinkeinoelämän kärkiyritysten, oppilaitosten, tieteen, taiteen ja kulttuurin yhteinen esittäytyminen täytti erityiskohde-

ryhmillään ja tapahtumaväellä Kaapelitehtaan. Niin Senaatintorin ohjelma kuin ”Mezzo-show” Kaapelitehtaalla kertoivat Keski-Suomen tarinaa huipputaiteilijoiden välityksellä taiteen keinoin. Sanomalehti Keskisuomalaisen 300.000 kappaleen erillispainoksen jakelu pääkaupunkiseudulle yhdessä Radio Jyväskylän ja Radio Keski-Suomen lähetysten kanssa varmisti tapahtuman näkyvyyden ja markkinoinnin.

Tapahtuma ylitti ennakkosuunnitelmat ja yrityselämän vahvan mukaantulon kautta myös tapahtuman kustannukset kohosivat 3,1 miljoonaan markkaan. Tämän lisäksi on kokonaiskustannuksiin laskettava osallistuvien yritysten ja yhteisöjen omat kustannukset, Helsingin kaupungin kunnallistekniset kustannukset ja Sanomalehti Keskisuomalaisen erillispainoksen kustannuksia. Näin laskien tapahtuman kokonaiskustannukset yltivät neljään miljoonaan markkaan.

Käytännön valmistelutehtävät ja yleisjohto ostettiin sopimuksella Fortone Productions Oy:ltä ja Kaapelitehtaan valmistelut Keski-Suomen Kauppakamarilta. Keski-Suomen liitto palkkasi Fortone Productions Oy:n kanssa tehdyn sopimuksen mukaisesti työllistämistuella projektisihteerin ajalle 16.2.1998-15.7.1998 sijaintipaikkanaan Fortone Productions Oy. Tehtäväkokonaisuuksien vastuuhenkilöistä muodostettiin järjestelytoimikunta, joka koordinoi lukuisten valmisteluryhmien laajaa yhteistyöverkostoa. Maakuntajohtajan johdolla toimiva ohjausryhmä vastaa kokonaisuudesta ja tehdyistä sopimuksista.

Keski-Suomen Kehittämisrahastosta on myönnetty tukea jo aikaisemmin yhteensä 1,5 miljoonaa markkaa. Lisäksi Keski-Suomen TE-keskuksen maaseutuosasto on myöntänyt osalle tapahtumaa 334.000 markan avustuksen, josta Keski-Suomen Maatalouskeskus toteutti itsenäisesti 137.000 markan osaprojektin. Senaatintorin ja Kaapelitehtaan myyntitulot olivat ilman rakenteiden myyntiä 1.130.000 markkaa. Helsingin kaupungin markkinointiavustus oli 350.000 markkaa. Tapahtuman loppuraportti on saatavissa Keski-Suomen liiton kotisivuilta www.keskisuomi.fi/.

9. MUU TOIMINTA

9.1 Liiton kansainvälistymistoimet

Toimintavuoden aikana liitto on tehnyt toimintasuunnitelman mukaisesti Länsi-Suomen Allianssin (WFA) kanssa sopimuksen toteuttaa yhteisen toimiston perustaminen lähinnä EU-toimintojen ja -yhteyksien varmentamiseksi tilapäisestä Bryssel-toimistosta saatujen kokemusten perustalle. Päätös sisältää kahden henkilön sijoittumisen Brysseliin ja yhden henkilön sijoittumisen Tampereelle Pirkanmaan liiton yhteyteen. Toiminnan aloittaminen uusimuotoisena siirtyi vuoden 1999 puolelle.

Liitto on toiminut yhdessä Jykes Oy:n kanssa keskeisenä maakunnallisena rahoittajana Keskipohjola-toimikunnassa, joka on saanut osarahoitusta Pohjoismaiselta Minis-terineuvostolta. Komitea on ollut osarahoittajana puolestaan mm. Jyväskylän Tekno-logiakeskuksen ('Mid Nordic Green Belt'- ja Baltian maihin suunnatussa 'Energiayrittäjyys' -hankkeet), ympäristökeskuksen ('Metsien biologinen monimuotoisuus') ja liiton ('taajamamiljö') hankkeissa sekä Etelä-Savon maakuntaliiton ve-

tämässä Pietari-Keskipohjola kehityskäytävähankkeessa, johon osarahoitusta on saatu Interreg II ohjelmasta.

Liitto on yhdessä Jyväskylän kaupungin kanssa kantanut vastuun pohjoismaisen tiedotustoimiston maakunnallisesta rahoitusosuudesta.

Liitto on Keski-Suomen kehittämisrahaston kautta sekä maakunnan kehittämisrahan ja rakenerastojen kautta rahoittanut osaltaan useita yritysten kansainvälistymiseen tähtääviä hankkeita.

Liiton omina kansainvälistymishankkeina on syytä mainita jäsenyydet Euroopan alueiden järjestössä (Assembly of European Regions), Euroopan maakuntien energia- ja ympäristöjärjestössä (FEDARENE) ja yritystietojärjestelmässä (EURADA). Lisäksi liiton edustajat ovat osallistuneet Euroopan Aluekehityksen Näköalat (European Spatial Development Perspectives) prosessiin ja Interreg IIC Itämeren ohjelman toteuttamiseen Suomen osalta maakunnan tavoitteiden huomioon ottamiseksi eurooppalaisessa aluesuunnittelussa ja -kehittämisessä. Jälkimmäisestä ohjelmasta on saatu maakuntaan EU-rahoitusta Keski-Suomen ympäristökeskukselle ja Jyväskylän kaupungille (kahteen eri hankkeeseen) Keski-Suomen liiton ohella.

Liitolla on voimassa olevat yhteistyösopimukset Tarton maakunnan ja Karjalan Tasavallan kanssa, mutta liiton omia aktiviteetteja ei ole ollut toimintavuoden aikana näille alueille.

9.2 Yhteistyö muiden maakuntien kanssa

Maakuntien liitot ovat hoitaneet yhteistyötään osittain Suomen Kuntaliiton kautta. Kuntaliiton hallituksen alaisuudessa on toiminut liittojen puheenjohtajien kokous. Maakuntajohtajat ovat kokoontuneet säännöllisesti. Kuntaliitto on järjestänyt henkilöstölle joitain yhteisiä neuvottelutilaisuuksia.

Maakunnat ovat hakeutuneet keskenään yhteistyöhön vapaaehtoisella pohjalla. Keski-Suomi kuuluu West Finland Allianssiin (WFA). Yhteisten intressien pohjalta on toimittu edunvalvontakysymyksissä, kansainvälisten yhteyksien rakentamisessa, asiantuntijayhteistyössä sekä aluekehitysvastuun toteuttamiseen liittyvässä tuotekehittelyssä. Alueen yhteistä kehittämisohjelmaa on käytetty maakuntien yhteisessä edunvalvonnassa. Länsi-Suomen Allianssin henkilökuntien välistä yhteistyötä on ylläpidetty.

Kehitysalueiden maakuntien liittojen kesken on jatkettu yhteistyötä niissä asioissa, joissa alueiden välillä on löytynyt yhteisiä etuja.

Erillisten maakuntien liittojen yhteenliittymien lisäksi liittojen välillä on sekä kansainvälisiin että kansallisiin etuihin liittyvää yhteistoimintaa. Eurooppalaisten alueiden välillä yhteistyötä on käynnistetty Euroopan alueiden liiton (AER) kautta.

9.3 Kuntien palvelutehtävät ja yhteistoiminnan organisointi

Valtion- ja kunnallistalouden tiukkuus on toimintavuodenkin aikana leimannut kunnallisten organisaatioiden toimintaa. Ongelmat näyttävät jatkuvan ja ainakin joidenkin maakunnan kuntien kohdalla lisääntyvän lähivuosina. Kunnat joutuvat tehostamaan palvelutuotantoaan ja kehittämään uusia muotoja toteuttaa palveluja.

Valtion ja kuntien palvelujen kehittämisen vastuissa on tapahtunut jatkuvasti siirtoa valtiolta kunnille. Toisen asteen koulutus ja ammattikorkeakoulut ovat siirtyneet kuntien ylläpitäviksi. Valtion osuudet kustannuksiin tulevat oppilaiden mukana. Liitolla on ollut rooli koulutuksen maakunnallisen ohjauksen kehittämisessä, koulutustarpeen ennakoinnissa ja koulutuksen kehittämisessä tarvittavan yhteistyön rakentamisessa. Ammatillisen koulutuksen maakunnallisen ulottuvuuden vahvistamista on ajettu sekä maakuntavaltuuston että maakuntahallituksen kannanotoin että yhteistyössä eri maakunnallisten tahojen kanssa.

Terveys- ja sosiaalipalveluiden ylläpito ja kehittäminen sitovat huomattavan osan kuntien resursseista. Näiden palvelujen tuottamisessa ja järjestämisessä voidaan kunnille kohdistuvaa taloudellista rasitetta keventää palveluiden oikealla kohdentamisella ja palvelurakenteen kehittämisellä. Liiton rooli tässä työssä on ollut kehittämistyön perustaksi tarvittavien selvitysten teko yhdessä yhteistyökumppaneiden kanssa.

Keski-Suomen liitto on mm. edellä mainituissa asioissa toiminut kuntien yhteisen keskustelun foorumina, yhteistyön käynnistäjänä ja aloitteiden tekijänä uudistusten edistämiseksi.

9.4 Keski-Suomi –Loma-Suomi

Keski-Suomi Loma-Suomi toimii matkailun alueorganisaationa Keski-Suomen alueella. Tärkeimpiä yhteistyökumppaneita valtakunnantasolla ovat mm. MEK, Suomary (Suomen matkailun alueorganisaatiot) sekä Comma Finland. Maakuntien välistä yhteistyötä tehtiin 'Siniset Lomat' - suuralueen eli Hämeen, Päijät-Hämeen ja Pirkanmaan kanssa.

Koko Järvi-Suomen alueen yhteistyö aloitettiin esiselvityksen tekemisellä ja kartoittamalla maakuntien kiinnostusta laajentaa yhteistyö, erityisesti ulkomaanmarkkinoinnissa, koskemaan koko Suomen järvi-aluetta. Suunnitelmaa puoltavat kahdeksan maakuntaa, joten valmistelu jatkuu.

Keski-Suomen matkailun yhteismarkkinoinnin suunnittelusta, toteutuksesta ja seutujen välisestä yhteistyöstä vastaa Keski-Suomen matkailun markkinointityöryhmä. Ryhmä koostuu seutukuntien matkailuvastaavista ja kolmesta yritysedustajasta.

KSLS oli mukana tärkeimmissä kotimaisissa myyntitilaisuuksissa ja messuilla. Kotimaan näkyvimpiä tapahtumia oli maakuntatapahtuma Senaatintorilla, jonne KSLS oli organisoimassa maakunnan matkailuväkeä. Matka'98 –messuilla Keski-Suomella oli oma osastonsa. Myynnillisesti tehokkaita 'Keski-Suomen matkailu esittäytyy' - tilaisuuksia järjestettiin 8 kaupungissa, ja niissä tavoitettiin yli 550 ryhmämatkasiakasta. KSLS organisoivat yrittäjiä mukaan eri markkinointitoimenpiteisiin.

K-S osallistui tärkeimpiin ulkomaisille matkanjärjestäjille järjestettyihin workshoppeihin (Pietari, Moskova, Lontoo, Varsova). KSLS oli mukana Dertour Reiseakademian Levillä, jossa lähes 1000 saksalaiselle matkatoimistoväelle järjestettiin koko Järvi-Suomen yhteinen 'suomalainen kesäilta'. Tilaisuus sai runsaasti julkisuutta tiedotusvälineissä ja kiitosta saksalaisilta osallistujilta.

Ulkomaisia matkailijoita varten Keski-Suomen matkailutarjontaa koottiin yhteiseksi esitteeksi 5 eri kielellä yhteispainosmäärältään 32 000 kpl. Esite tehtiin nyt ensimmäisen kerran myös venäjäksi. Laajempi näkyvyys ulkomaanmarkkinoilla haettiin MEKin Suomi-esitteiden (11 eri kieltä) kautta.

KSLS hoitaa Keski-Suomen alueen matkailuneuvontaa. Yhteyttä ottivat yksittäiset matkailijat, yritykset, kotimaiset matkatoimistot ja matkanjärjestäjät. Tiedusteluja myös ulkomaisilta matkanjärjestäjiltä sekä yksittäisiltä ulkomaisilta asiakkailta.

Keski-Suomi on mukana valtakunnallisessa Promis- matkailuinformaatiojärjestelmässä. KSLS on Keski-Suomen pääkäyttäjä, joka vastaa alakäyttäjiensä koulutuksesta ja valvoo tiedontuotantoa.

9.5 ATK:n kehittäminen

Liitto on ollut mukana maakunnan liittojen tietojärjestelmäyhteistyössä. Se on tarjonnut liitoille yhteisiä koulutus- ja neuvottelutilaisuuksia, joissa kokemuksia vaihtamalla on voitu tehostaa toimintaa.

Sisäministeriön vetovastuulla toteutetut maakuntien liittojen ulkoiset tietoliikenneyhteydet ovat olleet aktiivisessa käytössä. Järjestelmään kuuluu sähköposti- ja internet-palvelut. Liiton henkilöstön sähköpostiosoitteet ovat muotoa: etunimi.sukunimi@ksliitto.reg.fi ja liiton yleinen sähköpostiosoite on: info@ksliitto.reg.fi.

Liitto rekisteröi tulevaa tarvetta varten domain-tunnuksen keskisuomi.fi. Se mahdollistaa jatkossa henkilökunnan sähköpostiosoitteen muuttamisen muotoon etunimi.sukunimi@keskisuomi.fi

Vuodelle 1998 suunniteltu internet- ja sähköpostiyhteyksien uudistus ei toteutunut sisäministeriön TeamWare- järjestelmässä ilmenneiden ongelmien vuoksi. Uuteen postijärjestelmään siirtyminen tapahtuu vuoden 1999 alkupuolella. Siinä yhteydessä liiton rekisteröimä uusi domain-tunnus otettaneen käyttöön.

Vuonna 1997 toteutettu etätyöjärjestely on ollut melko aktiivisessa käytössä. Se mahdollistaa kotimikrolla yhteydenoton liiton palvelimelle ja sitä kautta internet- ja sähköpostiyhteyksien sekä liiton tietokoneella olevien tiedostojen käytön.

Keski-Suomen liiton omilla internet -sivuilla (www.reg.fi/ksliitto) on tarjottu liitosta, Keski-Suomesta ja keskisuomalaisista kunnista havainnollista informaatiota. Sivujen ulkoasu uudistettiin ja niiden ylläpito tehostui vuoden aikana.

Koska osalla kunnista ei vielä ole omaa internet -palvelua, liitto on siirtänyt internet-verkkoon omille sivuilleen myös kuntakohtaisia sivuja. Näin toteutettuna kaikille keskisuomalaisille kunnille on saatu internetissä nähtäville kotisivut tai muuta esittelyaineistoa. Kaikkien kuntien sivuille on yhteys liiton sivun kautta.

Toimiston työasemien laitekannasta noin puolet uusittiin vuoden 1998 aikana. Kaikille saatiin siten käyttöön pentium-tason mikrot, mikä oli välttämätöntä ohjelmistojen lisääntyneiden vaatimusten vuoksi. Käyttöjärjestelmänä työasemilla on WIN95 ja palvelinkoneella Novell Netware 4.10. Osa henkilökunnasta käyttää kannettavia mikroja.

Ohjelmistoista uusittiin MS Office-toimistojärjestelmä versioon Office 97. Aluekehityshankkeiden seurantaohjelmana olleesta Reuha-ohjelmasta pyritään luopumaan ja sen ohelle otettiin internet-yhteyden kautta käytettävä Fimos-ohjelma. Virustorjuntaa hoitaa F-Secure ohjelma. Muut hankinnat ovat olleet lähinnä lisääntyvän käytön aiheuttamia ohjelmalisenssien hankintoja.

Alueiden käytön suunnittelussa ja esitemateriaalin tuotannossa on lisääntynyt tietokoneavusteinen työskentely ja numeeristen kartta- ym. paikkatietoaineistojen käyttö.

9.6 Maakuntahistoria

Keski-Suomen historia –kirjasarjasta ovat ilmestyneet aiemmin osat 2 ja 3. Kirjojen markkinointia on jatkettu. Ykkösosan kirjoitustyö on pääosin saatettu päätökseen toimintavuoden aikana. Kirjasarjan on määrä olla valmis kokonaisuudessaan kesäkuussa 1999.

10. LIITON HALLINTO

10.1. Maakuntavaltuusto

Maakuntavaltuuston puheenjohtajaksi vuosille 1997-1998 on valittu Mauri Pekkarinen Jyväskylästä, 1 varapuheenjohtajaksi Kalevi Olin Jyväskylästä ja 2. varapuheenjohtajaksi Ulla Kuittu Jyväskylästä.

Maakuntavaltuuston (1997-2000) kokoonpano oli vuoden aikana seuraava:

Jäsenet

HANKASALMI

Agrologi **Seppo Kemppainen** (kesk)
Yrittäjä **Leena Jäntti** (kesk)

Varajäsenet

Vanhempi konstaapeli **Mika Pasanen** (kesk)
Kauppateknikko **Tiina Koponen** (kesk)

JOUTSA

Tuotantoesimies **Hannu Loipponen** (sdp)
Metsätalousinsinööri **Juhani Virmanen** (kok)

Kassanhoitaja **Marja-Leena Maunula** (sdp)
Autoilija **Rauno Ahola** (kok)

JYVÄSKYLÄ

Kirvesmies **Jorma Ahola** (sdp)
Kirurgi **Sirpa Antila** (kok)
Perushoitaja **Kaija Haapsalo** (sdp)
Lääkäri **Arvi Hakkarainen** (vas)
Liikunnanopettaja **Mirja Hirvensalo** (sdp)
*Vs. apulaisprofessori **Jukka Kanerva** (vihr)
Kansanedustaja **Juha Karpio** (kok)
Lääkäri **Eija Kotkavirta** (vihr)
Sosiaalityöntekijä **Ulla Kuittu** (vas)
Alueasiamies **Markku Lumio** (kok)
Toimitusjohtaja **Matti Ojala** (sdp)
Kansanedustaja **Kalevi Olin** (sdp)
Kansanedustaja **Mauri Pekkarinen** (kesk)
Lastentarhanop. **Juhani Starczewski** (skl)
Toimittaja **Aila Toivanen** (kesk)
Toimitusjohtaja **Kauko Tuupainen** (sdp)
Ekonomi **Oiva Vainio** (kok)
Toimittaja **Henna Virkkunen** (kok)
Työtön **Tuulikki Väliniemi** (sdp)

Järjestösihteeri **Matti Päivärinta** (sdp)
Eläinlääkäri **Saila Korhonen** (kok)
Erikoissairaanhoitaja **Lea Leppänen** (sdp)
Asiakassihteeri **Pirkko Heinonen** (vas)
Työsuojeluvaltuutettu **Veijo Koskinen** (sdp)
Opettaja **Risto Rönnberg** (vihr)
Yrittäjä **Ari Forsberg** (kok)
Psykologi **Kaija-Leena Kaijaluoto** (vihr)
Toimittaja **Pekka Manninen** (vas)
Opiskelija **Marcus Olaleye** (kok)
Toiminnanjohtaja **Jari Blom** (sdp)
Konsultti **Juhani Surakka** (sdp)
Ympäristöpäällikkö **Pirkko Selin** (kesk)
Diakoni **Meri Tirroniemi** (skl)
Projektipäällikkö **Sami Kettunen** (kesk)
Kaavaaja **Kimmo Hänninen** (sdp)
Filosofian lisensiaatti **Erkki Fredrikson** (kok)
Yhteiskuntatieteiden maist. **Susanna Uusitalo** (kok)
Laitoshuoltaja **Hilkka Illman** (sdp)

JYVÄSKYLÄN MLK

Toimitusjohtaja **Timo Fredrikson** (kok)
Lastenhoitaja **Tuula Järvinen** (sdp)
Toimitusjohtaja **Paavo Luukkonen** (sdp)
Sosiaalityöntekijä **Arto Lähteelä** (vihr)
Merkonomi **Päivi Rientonen** (kesk)
Varastotyöntekijä **Leena Sillgrén** (vas)
Kriisityönt.-seksuaalin. **Pirkko Sironen** (sdp)
Liikunnanohj. **Pekka Toivonen** (kesk)

Teknikkokapteeni **Timo Sorjonen** (kok)
Opiskelija **Iris Heikkilä** (sdp)
Pääluottamusmies **Markku Tuikkanen** (sdp)
Dosentti **Kaj Granberg** (skl)
Graafinen toimihenkilö **Briitta Järvenpää** (kesk)
Lastenhoitaja **Anita Puumalainen** (vas)
Erityislastentarhanopettaja **Merja Autio-Kokko** (vas)
E.o.ylikonstaapeli **Pauli Hintikka** (kesk)

JÄMSÄ

Yrittäjä **Anja Laukia** (kok)
Rehtori **Yrjö Määttä** (kesk)
Toimittaja **Arja Paakkanen** (vas)
Pääluottamusmies **Seppo Suominen** (sdp)

Liikkeenharjoittaja **Liisa Luukkonen** (kok)
Metsätalousinsinööri **Pentti Könkkölä** (kesk)
Alueasentaja **Tuomo Alanen** (vas)
Lehtori **Iiris Hacklin** (sdp)

JÄMSÄNKOSKI

Pituusleikkurimies **Arto Lampinen** (sdp)
Ylilääkäri **Timo Valtakoski** (vas)

Kirvesmies **Seppo Sneck** (sdp)
Paikallisjohtaja **Seppo Pilonen** (kesk)

KANNONKOSKI

Maanviljelijä **Kauko Pekkarinen** (kesk)

Projektipäällikkö **Sari Leppänen** (kesk)

KARSTULA

Maanviljelijä **Antti Mäkinen** (kesk)
Emäntä **Sanna Peltonen** (kesk)

Yrittäjä **Martti Vainio** (kok)
Opiskelija **Jukka Pirttinen** (sdp)

KEURUU

Metsänhoitaja **Veikko Koskela** (kok)
Vanhainkodin joht. **Kaarina Leppänen** (kesk)
Maanviljelijä **Pertti Pänkäläinen** (kesk)
Kunt.- ja toim.ohjaaja **Tuulikki Välimäki** (sdp)

Liikkeenharjoittaja **Kaarina Nurminen** (kok)
Perhehoitaja **Vuokko Salminen** (kesk)
Aikuiskoulutusos. johtaja **Jorma Vähäkömi** (kesk)
Varastomies **Pekka Tirkkonen** (sdp)

KINNULA

Maanviljelijä **Varma Muhonen** (kesk)

Maanviljelijä **Raimo Pekkarinen** (vas)

KIVIJÄRVIMaanviljelijä **Pekka Hakkarainen** (kesk)Pankkitoimihenkilö **Airi Sorsamäki** (sit)**KONNEVESI**Maanviljelijä **Pekka Pynnönen** (kesk)Metsätalousteknikko **Jouko Salonen** (kesk)**KORPILAHTI**Kirvesmies **Pertti Hakanen** (vas)Koulunjohtaja **Pirkko Weijo** (kesk)Autonkuljettaja **Ari Hänninen** (sdp)Emäntä **Mailis Ahovuori** (kesk)**KUHMOINEN**Yrittäjä **Ossi Simola** (kok)Toimitusjohtaja **Veikko Mattila** (kesk)**KYYJÄRVI**Maanviljelijä **Tapio Niskala** (kesk)Maanviljelijä **Jouko Huumarkangas** (kesk)**LAUKAA**Instrumenttiasentaja **Lauri Honkonen** (sdp)Lastentarhanopettaja **Leena Honkonen** (vas)Emäntä **Marja Kallio** (kesk)Maanviljelijä **Pertti Parkkonen** (kesk)Toimitusjohtaja **Erkki Tarvainen**(kok)Kirjastonjohtaja **Seija Sepponen** (sdp)Sähköasentaja **Jukka Koukka** (vas)Emäntä **Riitta Nukarinen** (kesk)Varastonhoitaja **Aimo Leminen** (kesk)Luokanopettaja **Ritva Halinen** (kok)**LEIVONMÄKI**Maaseutuyrittäjä **Pekka Hytönen** (kesk)Maanviljelijä **Kalevi Fredin** (kesk)**LUHANKA**Koneurakoitsija **Seppo Kärnä** (kesk)Toimitusjohtaja **Pekka Pietilä** (kesk)**MULTIA**Maanviljelijä **Tuomo Auer** (kesk)Emäntä **Maija-Liisa Jokinen** (kesk)**MUURAME**Myyjä **Maili Kekki** (sdp)Toimitusjohtaja **Jorma Nokkala** (kesk)Johtava psykologi **Mauno Niskanen** (vas)Osastonhoitaja **Ulla Häikiö** (kok)**PETÄJÄVESI**Notaari **Vesa Asunta** (kesk)Oikeustieteiden yo **Timo Reina** (kesk)**PIHTIPUDAS**Hankintaesimies **Reijo Jämsén** (sdp)Seminologi **Seppo Korkiakoski** (kesk)Yhdistelmäyöntekijä **Taina Toikkanen** (sdp)Terveyskeskuslääkäri **Eija Kiljala** (kesk)**PYLKÖNMÄKI**Maaseutuyrittäjä **Kauko Lehtonen** (kesk)Erikoistyövoimaneuvoja **Juhani Lehtonen** (kesk)**SAARIJÄRVI**Palkanlaskija **Pirkko Hovinen** (sdp)Piiripäällikkö **Taisto Laitinen** (kok)Maanviljelijä **Matti Tannermäki** (kesk)Lehtori **Jorma Viitanen** (sdp)Opettaja **Päivi Perälä** (vihr)Maanviljelijä **Jaakko Pasanen** (kesk)**SUMIAINEN**Emäntä **Ritva Kautto** (kesk)Maanviljelijä **Seppo Hänninen** (kesk)**SUOLAHTI**Kansanedustaja **Pekka Leppänen** (vas)Lausuntataiteilija **Maija Piitulainen** (sdp)Erikoissairaanhoitaja **Pirjo Saikkonen** (skl)Tehdas- ja tuote-esittelijä **Seppo Kotaniemi** (sdp)**TOIVAKKA**Maanviljelijä **Aarno Laitinen** (kesk)Liikkeenharjoittaja **Pekka Pitkäaho** (kesk)

UURAINENKunnanjohtaja **Sirpa Rautio** (kesk)Agrologi **Liisa Stenman-Kässi** (kesk)**VIITASAARI**Toiminnanjohtaja **Seppo Ijäs** (sit)Apuohjaaja **Johanna Vuorenmaa** (sit)Liikkeenharjoittaja **Aila Liimatainen** (sdp)Lasittaja **Kari Nerg** (sdp)Maanviljelijä **Mikko Niskanen** (kesk)Asiakassihteeri **Sisko Korhonen** (kesk)**ÄÄNEKOSKI**Rehtori **Marja Levänen** (sdp)Laborantti **Pirkko Honka** (sdp)Erityisopettaja **Anita Saraste-Kautto** (kok)Suunnittelija **Terttu Kangasharju** (skl)Aikuiskoulutusjoht. **Esko Uusitalo** (kesk)Maanviljelijä **Otto Minkkinen** (kesk)Juustonkeittäjä **Arvo Zitting** (vas)Pääluottamusmies **Heikki Korjus** (vas)

Maakuntavaltuusto kokoontui vuoden aikana kolme kertaa ja käsitteli 20 asiakohtaa. Helmikuussa maakuntavaltuusto kokoontui yliopiston tiloissa, kevätkokous pidettiin Jämsässä ja syyskokous Jyväskylässä ammattikorkeakoulun Mankolan toimipisteessä.

-----

* Jyväskylän kaupunginvaltuusto valitsi 16.11.1998 tutkija Riitta Wahlströmin 27.9.1998 edesmenneen Jukka Kanervan tilalle

10.2. Maakuntahallitus

Maakuntahallitus valittiin 26.3.1997 pidetyssä maakuntavaltuuston kokouksessa kaksivuotiskaudeksi. Puheenjohtajaksi valittiin Simo Salmelin ja varapuheenjohtajaksi Sirpa Antila.

Maakuntahallituksen (1997-1998) kokoonpano oli vuoden aikana seuraava:

varsinainen jäsen
varajäsen

Putkiasentaja Simo Salmelin, Äänekoski (sdp)
Ympäristösihteeri Tarja Kuisma, Jämsä (sdp)

Kirurgi Sirpa Antila, Jyväskylä (kok)
Alueasiamies Markku Lumio, Jyväskylä (kok)

Liikeapulainen Irja Elokannas, Jämsänkoski (vas)
Lastentarhanopettaja Leena Honkonen, Laukaa (vas)

Agronomi Terttu Hentinen, Joutsa (kesk)
Maaseutuyrittäjä Hytönen Pekka, Leivonmäki (kesk)

Kotitalousopettaja Ulla Kahilainen, Pihtipudas (kesk)
Erikoissairaanhoidtaja Leila Lindell, Äänekoski (kesk)

Kunnallisneuvos Tapio Lintulahti, Kyyjärvi (kesk)
Maanviljelijä Antti Mäkinen, Karstula (kesk)

Toimitusjohtaja Paavo Luukkonen, Jyväskylän mlk (sdp)
Perhepäivähoitaja Mirja Mantila, Jyväskylän mlk (sdp)

Toimistonjohtaja Veikko Mattila, Kuhmoinen (kesk)
 Koneagrologi Pekka Mennala, Muurame (kesk)

Osastonhoitaja Maija-Liisa Mäkelä, Jämsä (kok)
 Lukion rehtori Pertti Laakso, Kuhmoinen (kok)

Pastori Lauri Oinonen, Keuruu (kesk)
 Vanhainkodin johtaja Lea Koskela, Multia (kesk)

Erikoissairaanhoitaja Helena Pihlajasaari, Laukaa (sdp)
 Toimitsija Riitta Noronen, Muurame (sdp)

Lehtori, apulaisrehtori Jorma Viitanen, Saarijärvi (sdp)
 Tuotantoesimies Hannu Loipponen, Joutsa (sdp)

Laitosmies Kari Yksjärvi, Jyväskylän mlk (vas)
 Työsuojeluvaltuutettu Matti Kangas, Jyväskylä (vas)

Maakuntahallitus kokoontui vuoden aikana 12 kertaa ja käsitteli 215 asiakohtaa.

10.3 Tarkastuslautakunta

Tarkastuslautakunta valittiin 26.3.1997 pidetyssä maakuntavaltuuston kokouksessa valtuuston toimikaudelle. Puheenjohtajaksi valittiin Oiva Vainio ja varapuheenjohtajaksi Lauri Honkonen.

Varsinainen jäsen
 Varajäsen

Vainio Oiva, Jyväskylä (kok)
 Säntti Simo, Saarijärvi (kok)

Honkonen Lauri, Laukaa (sdp)
 Keronen Jukka, Uurainen (sdp)

Kananen Lauri, Viitasaari (kesk)
 Vanhatalo Viljo, Jämsänkoski (kesk)

Peura Anne, Laukaa (kesk)
 Keskinen Mirjami, Luhanka (kesk)

Välimäki Tuulikki, Keuruu (sdp)
 Mäkiaho Aija, Jämsä (sdp)

Oy Auditor Ab:n nimeämänä tilintarkastajana ja lautakunnan valitsemana lautakunnan sihteerinä toimii Seppo Lindholm.

Tarkastuslautakunta kokoontui vuoden aikana viisi kertaa

10.4 Maakuntahallituksen asettamat toimielimet

Jyvässeudun maankäytön aluetoimikunta:

Martti Ahokas, Keski-Suomen liitto (vpj)
 Heikki Ala-Tauriala, Laukaa
 Paavo Häikiö, Jyväskylän mlk
 Tapio Jauhiainen, Muurame
 Ari Hell, Keski-Suomen ympäristökeskus
 Timo Valtakari, Jyväskylä (pj)

Aluetoimikunta kokoontui 2 kertaa vuoden aikana.

Maakuntahistoriatoimikunta:

Hyytiäinen Veikko, Jyväskylä
 Hänninen Erkki, Saarijärvi
 Jokipii Mauno, Korpilahti
 Järvelä Erkki, Laukaa
 Järvinen Veli, Jyväskylä
 Kivistö Kalevi, Jyväskylä
 Knuutila Sakari, Jyväskylä
 Liimatainen Asko, Viitasaari
 Linna Anja, Multia
 Merioja Veikko, Viitasaari
 Nieminen Aarre, Suolahti
 Haapanen Olli, Keuruu
 Sipponen Kauko, Helsinki (pj)
 Töyrylä Veli, Joutsa
 Vilkuna Janne, Jyväskylä
 Rinta-Tassi Osmo, Turku
 Ahola Pirjo, Jyväskylä (siht)

Maakuntahistorian toimituskunta:

Ahvenainen Jorma, Jyväskylä
 Jokipii Mauno, Korpilahti
 Järvelä Erkki, Laukaa
 Nygård Toivo, Jyväskylä
 Sipponen Kauko, Helsinki (pj.)
 Ahola Pirjo, Jyväskylä (siht.)

Aluekehitysohjelmien seuranta- ja hallintojärjestelmä:

Maakuntahallitus on osaltaan tehnyt päätökset maakunnallisen yhteistyöryhmän ja sen työjaoston työn organisoimiseksi ja yhteistyötahot ovat nimenneet niihin edustajansa. KTM yrityspalvelu on perustanut ohjelmien täytäntöönpanoon liittyvän maakunnallisen yritystukityöryhmän. Maakunnan yhteistyöryhmän ja sen työjaoston sekä asiantuntijaryhmien kokoonpanot on esitetty liitteessä.

Maakuntajohtajan asettama arviointiryhmä:

Järvelä Erkki
 Lindholm Seppo
 Patrikainen Jukka
 Pekkarinen Mauri
 Salmelin Simo
 Vainio Oiva (pj.)
 Ahola Pirjo (siht.)

10.5 Henkilöstö

JOHTO

Maakuntajohtaja Erkki Järvelä

Maakuntajohtajan sihteeri Maija Kovanen

HALLINTO JA EDUNVALVONTA

Apulaisjohtaja Jukka Patrikainen

Toimistos sihteeri Samu Juusela-Pakkanen

Sisäiset palvelut

Talousasiantuntija Pirjo Ahola

Projektisihteeri Riitta Heiskanen

Toimistos sihteeri Riitta Tannermäki

Arkisto: Tietopalvelusihteeri Liisa Suonpää

Puhelinvaihte: Toimistovirkailija Pirkko Tuovinen

ALUEIDENKÄYTTÖ

Kehittämisjohtaja Martti Ahokas

Suunnitteluavustaja Marja-Leena Kinnunen

Aluesuunnitteluinsinööri Jarmo Koskinen

Suunnitteluavustaja Tuula Niemistö

Yli-insinööri Erkki Pyyppönen

Projektipäällikkö Hannu Keralampi

YRITYSTOIMINTA

Projektipäällikkö Lauri Laakso

Projektipäällikkö Seppo Haukka

Projektipäällikkö Pekka Järvinen

Projektipäällikkö Jouko Kahilainen

Hankesuunnittelija Veli-Pekka Costiander

Hankesuunnittelija Jari Mikkonen

Matkailun toimialajohtaja Kari Suoranta

Matkailusihteeri Leena Pajala

EU-sihteeri Päivi Blå

EU-sihteeri Mari Vilenius

TUTKIMUS JA KOULUTUS

Tutkimusjohtaja Mikko Kankainen

Tutkija Hannu Korhonen

Ympäristöasiamies Martti Salminen

Tutkija Reima Väливаara (osa-aikainen)

Projektisihteeri Saara Rintala

Liiton määräaikainen henkilöstö 1998: 9 henkeä (n. 3 henkilötyövuotta).

Ulkopuoliset asiantuntijat vuoden aikana: 26 henkeä.

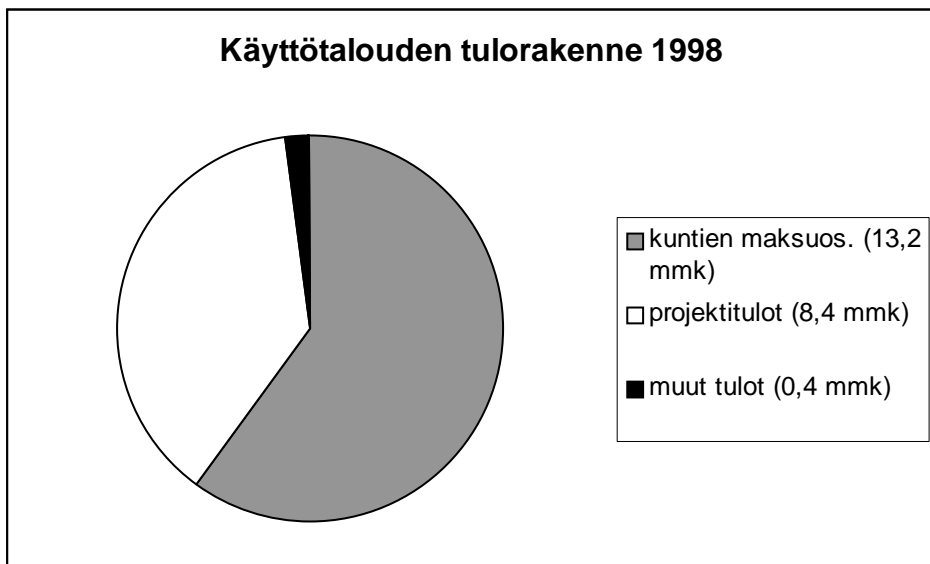
11. TALOUS VUONNA 1998

Keski-Suomen kunnat maksoivat liitolle jäsenmaksuina yhteensä 13.200.000 markkaa. Tästä käytettiin Keski-Suomen Kehittämisrahaston kartuttamiseen 3.000.000 markkaa, joten liiton kiinteään toimintaan jäi 10.200.000 markkaa.

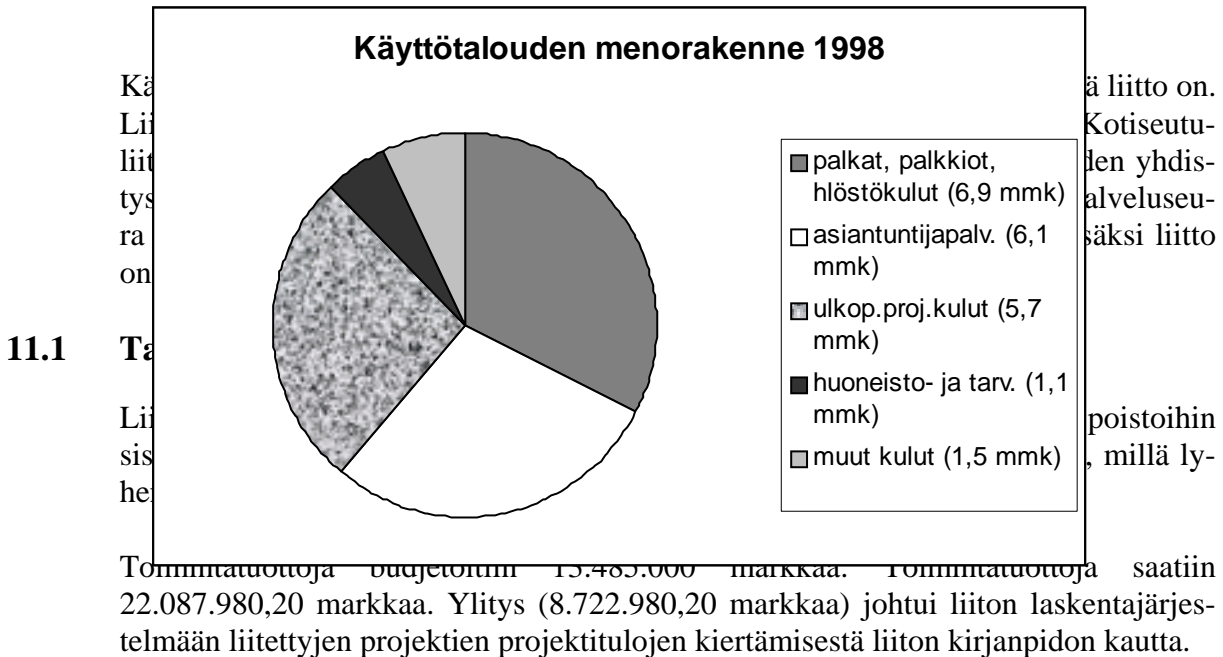
Jäsenmaksurahoituksesta liiton kustannusalueet käyttivät 9.433.915,36 markkaa. Sen lisäksi kustannusalueet hankkivat muuta rahoitusta yhteensä 8.887.980,20 markkaa. Suurin osa muusta rahoituksesta kohdistui projekteihin projektituloina (8.432.134,76). Näistä suurimmat summat olivat maakuntajohdon, yritystoiminnan ja alueidenkäytön kustannusalueilla. Liiton toiminnan muut tulot olivat vähäisiä (455.845,44 markkaa). (Kuvio 1)

Liiton kustannusalueiden menot olivat yhteensä 18.321.895,56 markkaa. Suurin menoerä olivat palkat ja palkkiot ja niihin välittömästi liittyvät henkilöstömenot, joita oli yhteensä 6.939.198,40 markkaa. Lisäksi liitto hankki asiantuntijapalveluja 6.101.606,51 markalla. Ulkopuolisiin projekteihin osallistuttiin 571.041,62 markalla. Liiton yhteiskustannuspaikalle kirjatut huoneisto- ja tarvikemenot olivat yhteensä 979.572,66 markkaa. Muita menoja, kuten matkakorvaukset, käyttövaramenot, koulutus, telepalvelut, painatukset ja ilmoitukset ja suunnitteluaineisto, oli yhteensä 3.730.476,37 markkaa. (Kuvio 2)

Kuvio 1. Käyttötalouden tulorakenne 1998

Kuvio 2. Käyttötalouden menorakenne 1998

Toimintakuluja budjetoitiin 9.935.000 markkaa. Toteutuneet toimintakulut olivat 18.441.895,56 markkaa, joten menot ylittyivät tulojen tapaan 8.506.895,56 markalla. Suurimmat sekä menojen että tulojen ylitykset johtuivat siis liiton laskentajärjestelmään liitettyjen projektien talouden kiertämisestä liiton kirjanpidon kautta. Projektien tulot on pääosin kirjattu projektituloihin, jotka ylittyivät 8,4 miljoonalla markalla. Vastaavasti projektien työvoimakustannukset on suurimmalta osin kirjattu asiantuntijapalveluihin, joiden ylitys on 5,7 miljoonaa markkaa.

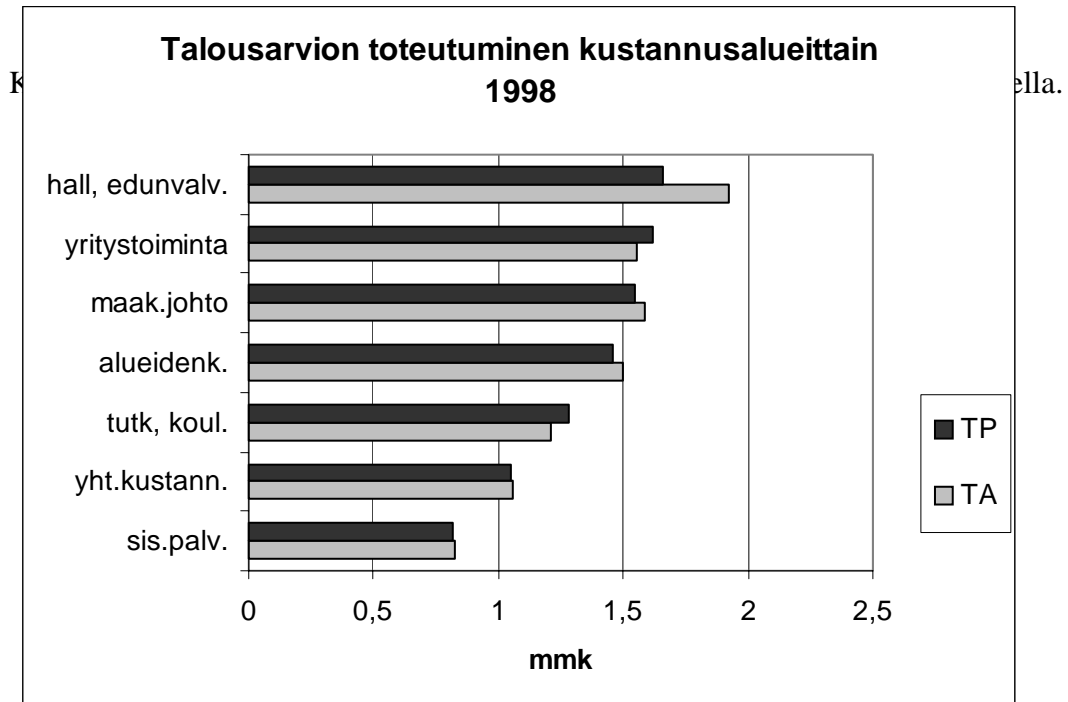
Tilikauden tulos on 3.513.189,82 markkaa. Tuloksesta kirjattiin varauksia 390.517,14 markkaa ja tulokseen purettiin varauksia 257.327,32 markkaa. Kun vielä Keski-Suomen Kehittämisasiain rahaston kartuttaminen (3.000.000 markkaa) kirjattiin tuloksesta, päädyttiin ylijäämään 380.000 markkaa.

Rahoituslaskelman rahoitusyli/alijäämä on 0 markkaa.

11.2 Talousarvion toteutuminen kustannusalueittain

Kustannusalueiden nettomenoista (=menot miinus kustannusalueiden tulot) jäi ylijäämää 216.084,64 markkaa. Kustannusalueiden nettomenojen ylitykset ja alitukset olivat pääasiassa vähäisiä (Kuvio 4 ja Taulukko 1). Suurimmat nettomenojen ylitykset olivat yritystoiminnan sekä tutkimuksen ja koulutuksen –kustannusalueilla. Yritystoiminnan kustannusalueen matkakorvaukset ylittyivät lähinnä kansainvälisen toiminnan takia. Tutkimuksen ja koulutuksen –kustannusalueita rasittivat WFA:n 2-alueen ohjelman kulut. Hallinnon ja edunvalvonnan alitus johtui Keskipohjola –projektin kulujen kirjaamisesta maakuntajohtoon (120.000 markkaa). Maakuntajohtoon alituksesta johtui suurin osa (145.979,14 markkaa) maakuntahistorian käyttämättä jääneestä määrärahasta. Ko. määräraha on kirjattu varauksiin. (Kuvio 3).

Kuvio 3. Talousarvion toteutuminen kustannusalueittain 1998

Taulukko 1. Nettomenojen ylitykset ja alitukset kustannusalueittain

kustannusalue	ylitys/alitus	markkaa
hallinto ja edunvalvonta	alitus	264.851,61
maakuntajohto	alitus	38.544,53
sisäiset palvelut	alitus	6.521,12
alueidenkäyttö	alitus	37.935,89
yrittäjätoiminta	ylitys	-63.160,40
tutkimus, koulutus	ylitys	-72.534,44
yhteiskustannukset	alitus	3.926,33
yhteensä	alitus	216.084,64

11.3 Kuntien maksuosuudet

Keski-Suomen kunnat rahoittivat liiton toimintaa 13.200.000 markalla. Maksuosuudet määräytyivät verovuoden 1996 kunnallisveroäyrien suhteessa (taulukko 2).

Taulukko 2. Kuntien maksuosuudet vuonna 1998

Kunta	Kunnallis- veroäyrit (verovuosi -96)	Maksuosuus 1998 yhteensä	Keski-Suomen Kehittämisen- rahasto
Jyväskylä	4916460118	4328463	983742
Jyväskylän mlk	1807997509	1591765	361765
Laukaa	845921664	744751	169262
Muurame	421629982	371204	84365
Hankasalmi	305529226	268989	61134
Joutsa	224623474	197759	44945
Leivonmäki	72775625	64072	14562
Luhanka	49936188	43964	9992
Toivakka	123442475	108679	24700
Keuruu	719861528	633768	144038
Multia	115664726	101832	23144
Petäjävesi	184484715	162421	36914
Uurainen	137281371	120863	27469
Jämsä	852728825	750744	170624
Jämsänkoski	508581505	447756	101763
Korpilahti	257925663	227078	51609
Kuhmoinen	180494036	158907	36115
Konnevesi	164041624	144423	32823
Sumiainen	66891597	58892	13384
Suolahti	334505231	294499	66932
Äänekoski	854060583	751917	170890
Kannonkoski	90650870	79809	18139

Karstula	253249165	222961	50672
Kivijärvi	76370752	67236	15281
Kyyjärvi	86257890	75942	17260
Pyлкönmäki	53057076	46712	10616
Saarijärvi	530987963	467483	106246
Kinnula	87709686	77220	17549
Pihtipudas	247337695	217757	49490
Viitasaari	422686701	372134	84575
KESKI-SUOMI	14993145363	13200000	3000000

Jäsenkuntien maksuosuuden laskentaperusteena olevat verovuoden 1996 äyritiedot perustuvat verotoimiston 11.9.1997 päivättyyn tilastoon. Laskelman perusteena olevat äyritiedot sisältävät sekä äyrit ansiotuloista ja yhteisöäyrit.

11.4 Keski-Suomen liiton tuloslaskelma

Keski-Suomen liiton tuloslaskelma on laadittu kirjanpitolautakunnan kuntajaoston ohjeiden mukaisesti. Sisäisestä tuloslaskelmasta on vähennetty sisäiset kirjaukset, jolloin saadaan ulkoinen tuloslaskelma. Ulkoisessa tuloslaskelmassa on menoja 637.484,19 markkaa sisäistä vähemmän.

SISÄINEN TUOSLASKELMA 1.1. - 31.12.1998	TALOUS- ARVIO	TILIN- PÄÄTÖS	-ALI/+YLI ARVION
TOIMINTATUOTOT	13485000	22207980,20	8722980,20
Myyntituotot	13200000	13200000,00	0,00
Maksutuotot	0	0,00	0,00
Tuet ja avustukset	0	0,00	0,00
Muut tuotot	285000	9007980,20	8722980,20
TOIMINTAKULUT	9935000	18441895,56	8506895,56
Henkilöstökulut	6071000	6939198,40	868198,40
Palvelujen ostot	3309000	10797255,45	7488255,45
Aineet, tarvikkeet, tavarat			
* Ostot tilikauden aikana	555000	703641,71	148641,71
* Varastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	0	1800,00	1800,00
Avustukset	0	0,00	0,00
Muut kulut	0	0,00	0,00
KÄYTTÖKATE	3550000	3766084,64	216084,64
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	50000	43734,82	-6265,18
Korkotuotot	0	0,00	0,00
Muut rahoitustuotot	10000	20256,89	10256,89
Korkokulut	-60000	-63991,71	3991,71
Muut rahoituskulut		0,00	0,00
VUOSIKATE	3500000	3722349,82	222349,82
Poistot käyttöomaisuudesta ja muista pitkävaikutteisista menoista	-120000	-209160,00	89160,00
Satunnaiset tuotot ja kulut	0	0,00	0,00

Satunnaiset tuotot	0	0,00	0,00
Satunnaiset kulut	0	0,00	0,00
TILIKAUDEN TULOS	3380000	3513189,82	133189,82
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	0	-133000,00	-133000,00
Varausten lisäys (-)	0	-390517,14	-390517,14
Varausten vähennys (+)	0	390327,32	390327,32
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	-3000000	-3000000,00	0,00
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	380000	380000,00	0,00

11.5 Keski-Suomen liiton tase

Keski-Suomen liiton tase sisältää Keski-Suomen Kehittämisrahaston sekä maakunnan kehittämisrahan ja EU:n aluekehittämisrahojen taseet. Kehittämisrahaston tase on yhdistetty liiton taseeseen omille tileille. Kehittämisrahaston tase esitetään erillisenä luvussa 11.6. Maakunnan kehittämisrahan ja EU:n aluekehittämisrahojen tase esitetään erillisenä luvussa 11.7.

Liiton taseen loppusumma on 57.538.708,85 markkaa. Loppusumma on kasvanut edellisestä vuodesta 8.825.145,79 markalla. Taseen loppusummaa on kasvattanut maakunnan kehittämisrahan ja muun EU:n tavoiteohjelmiin tarkoitetun kehittämisrahan 9.716.708,26 markan kasvu.

Liiton huoneistolaina maksettiin loppuun vuonna 1998.

Keski-Suomen liiton tase 31.12.1998

VASTAAVAA

KÄYTTÖOMAISUUS JA MUUT PITKÄAIKAISET SIIJOITUKSEET

AINEELLISET HYÖDYKKEET

9410 Koneet ja kalusto	488.042,74	
9420 Osakkeet ja osuudet	7.359.073,51	
AINEELLISET HYÖDYKKEET		7.847.116,25

KÄYTTÖOMAISUUS JA MUUT PITKÄAIKAISET SIIJOITUKSET

7.847.116,25

ARVOSTUSERÄT

0,00

TOIMEKSIANTOJEN VARAT

9450 PSP, 800011-70204797	41.834.508,78	
9451 Aluekeh.siirtosaamiset	1.798.472,79	
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		43.632.981,57

VAIHTO- JA RAHOITUSOMAISUUS

VAIHTO-OMAISSUUS		
9310 Tavaravarasto (historia II)	156.400,00	
9311 Tavaravarasto (historia III)	156.100,00	
VAIHTO-OMAISSUUS		312.500,00
SAAMISET		
9210 Ennakkomenot	15.477,99	
9220 Myyntisaamiset	0,00	
9230 Siirtosaamiset	1.978.365,25	
9231 Siirtosaamiset (kehittämisrahasto)	0,00	
9250 Arvonl.verosaamiset/pal.	157.516,97	
SAAMISET		2.151.360,21
RAHOITUSOMAISSUUSARVOPAPERIT		
9026 Sijoitustili (kehittämisrahasto)	1.000.000,00	
RAHOITUSOMAISSUUSARVOPAPERIT		1.000.000,00
RAHAT JA PANKKISAAMISET		
9010 Käteiskassa	1.720,10	
9020 Keski-Suomen OP, 212031	1.166.923,44	
9025 K-S OP (kehittämisrahasto)	1.133.446,96	
9030 PSP, 800010-1578971	292.660,32	
RAHAT JA PANKKISAAMISET		2.594.750,82
<i>VAIHTO- JA RAHOITUSOMAISSUUS</i>		<i>6.058.611,03</i>
VASTAAVAA YHTEENSÄ		57.538.708,85
VASTATTAVAA		
<i>OMA PÄÄOMA</i>		
PERUSPÄÄOMA		
9810 Käyttöpääoma (K-S liitto)	7.428.805,67	
PERUSPÄÄOMA		7.428.805,67
MUU OMA PÄÄOMA		
9825 Käyttöpääoma (Keh.rah.)	587.255,97	
MUU OMA PÄÄOMA		587.255,97
EDELLISTEN TILIKAUSIEN YLI/ALIJÄÄMÄ		
9710 Edellisten tilikausien yli/alijäämä	460.069,17	
EDELLISTEN TILIKAUSIEN YLI/ALIJÄÄMÄ		460.069,17
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ		
9711 Tilikauden yli/alijäämä	380.000,00	
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ		380.000,00
<i>OMA PÄÄOMA</i>		<i>8.856.130,81</i>
<i>VARAUKSET</i>		
PAKOLLISET VARAUKSET		
9791 Avustusvaraus (kehittämisrahasto)	1.538.450,00	
PAKOLLISET VARAUKSET		1.538.450,00
VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
9770 Poistoero	133.000,00	
9780 Investointivaraukset	0,00	
9790 Toimintavaraus	1.650.570,84	
VAPAAEHTOISET VARAUKSET		1.783.570,84

<i>VARAUKSET</i>		3.322.020,84
<i>TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT</i>		
9740 Valtion toimeksiannot	13.521.209,61	
9745 EU-tukien toimeksiannot	27.190.681,00	
9750 Muut toimeksiannot	2.921.090,96	
<i>TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMA</i>		43.632.981,57
<i>VIERAS PÄÄOMA</i>		
<i>LYHYTAIKAINEN</i>		
9510 Lainat rah. ja vak.laitoksilta	0,00	
9520 Ennakonpidätykset	199.285,00	
9530 Sosiaaliturvamaksut	26.911,00	
9550 Jäsenmaksut	59,20	
9610 Ennakkotulot	2.000,00	
9620 Siirtovelat	1.481.591,36	
9621 Siirtovelat (kehittämisrahasto)	7.740,99	
8650 Arvonlisäverovelat	9.988,08	
<i>LYHYTAIKAINEN</i>		1.727.575,63
<i>VIERAS PÄÄOMA</i>		1.727.575,63
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		57.538.708,85

11.6 Keski-Suomen Kehittämisrahaston talous

Keski-Suomen Kehittämisrahastossa on ns. ”vanha” ja ”uusi” rahasto. Rahastojen kirjanpidot on yhdistetty. Rahaston tilinpäätös osoittaa tappiota 61.957,51 markkaa. Rahastoa kartutettiin jäsenkuntien liitolle maksamista maksuosuuksista 3.000.000 markalla. Korkotuloja kirjattiin 66.170,53 markkaa. Avustuksia myönnettiin uudesta rahastosta 2.988.012,69 markkaa ja vanhasta 140.000 markkaa. Yhteensä myönnetty avustukset olivat 3.128.012,69 markkaa. Avustusvaraus (maksamattomat myönnetty avustukset) on 1.538.450,00 markkaa.

Keski-Suomen Kehittämisrahaston koko rahastopääoma vuoden 1998 lopussa on 2.133.446,96 markkaa.

Vuoden 1999 tilinavauksen yhteydessä kirjataan edellisen tilikauden voitto omaan pääomaan. Kirjauksen jälkeen **pääoma jakaantuu rahastoittain seuraavasti: vanha rahasto 163.717,46 markkaa ja uusi rahasto 423.538,51 markkaa.**

Rahaston käyttövaralaskelma

Taseen omapääoma 1.1.1998	649.213,48
Rahaston kartuttaminen	3.000.000,00
Muut nettotulot (korkotulot miinus muut tulot)	<u>66.055,18</u>
Käytettävissä 1998	3.715.268,66
Myönnetty avustukset 1997	<u>3.128.012,69</u>
Käyttövara 31.12.1998	587.255,97
	=====
- vanha rahasto	163.717,46
- uusi rahasto	423.538,51

Keski-Suomen Kehittämisrahaston tuloslaskelma 1.1. - 31.12.1998

TUOTOT		
2001 Kuntien maksuosuudet	3.000.000,00	
2021 Korkotulot	66.170,53	
TUOTOT		3.066.170,53
KULUT		
2501 Myönnetyt avustukset, vanha	140.000,00	
2505 Myönnetyt avustukset, uusi	2.988.012,69	
2511 Muut kulut	115,35	
KULUT		3.128.128,04
TILIKAUDEN TAPPIO		61.957,51

Keski-Suomen Kehittämisrahaston tase 31.12.1998

VASTAAVAA*RAHOITUSOMAISUUS*

RAHAT JA PANKKISAAMISET		
9026 K-S OP, 529002-2300840	1.133.446,96	
9030 Sijoitustili	1.000.000,00	
RAHAT JA PANKKISAAMISET		2.133.446,96
<i>RAHOITUSOMAISUUS</i>		<i>2.133.446,96</i>
VASTAAVAA YHTEENSÄ		2.133.446,96

VASTATTAVAA*OMA PÄÄOMA*

9810 Oma pääoma, uusi rahasto	354.342,02	
9820 Oma pääoma, vanha rahasto	294.871,46	
9825 Tilikauden voitto/tappio	-61.957,51	
<i>OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ</i>		<i>587.255,97</i>

VARAUKSET

9790 Avustusvaraus	1.538.450,00	
<i>VARAUKSET YHTEENSÄ</i>		<i>1.538.450,00</i>

VIERAS PÄÄOMA, LYHYTAIKAINEN

SIIRTOVELAT		
9620 Siirtovelat	7.740,99	
SIIRTOVELAT		7.740,99
<i>VIERAS PÄÄOMA, LYHYTAIKAINEN</i>		<i>7.740,99</i>

VASTATTAVAA YHTEENSÄ		2.133.446,96
-----------------------------	--	---------------------

11.7 Maakunnan ja EU:n kehittämisrahojen talous

Keski-Suomen liiton kautta rahoitetaan maakunnan ja EU:n kehittämisohjelmien kehittämishankkeita vuosittain noin 16 miljoonalla markalla. Rahat ovat liiton taseessa kohdissa: ”Toimeksiantojen varat” ja ”Toimeksiantojen pääomat”.

Maakunnan ja EU:n kehittämisrahojen tase 31.12.1998

VASTAAVAA
TOIMEKSIANTOJEN VARAT

1001 PSP 800011-70204797	41.834.508,78	
1002 Siirtosaamiset	1.798.472,79	

<i>TOIMEKSIANTOJEN VARAT</i>		43.632.981,57
------------------------------	--	---------------

VASTAAVAA YHTEENSÄ		43.632.981,57
---------------------------	--	----------------------

VASTATTAVAA
TOIMEKSIANTOJEN VARAT
VALTION TOIMEKSIANNOT

1098 Makera 98 (kans.hankkeet)	140.403,25	
1197 Makera 97 (eakr:n kans.)	493.627,88	
1198 Makera 98 (eakr:n kans.)	3.800.000,00	
1298 Makera 98 (esr:n kans.)	666.600,00	
9001 Avustusvar. makera (kans.)	1.251.600,00	
9002 Avustusvar. makera (2-ohj.)	5.359.887,00	
9005 Avustusvar. makera (5b -ohj.)	1.178.582,48	
9006 Avustusvar. makera (6-ohj.)	630.509,00	

VALTION TOIMEKSIANNOT		13.521.209,61
------------------------------	--	---------------

EU-TUKIEN TOIMEKSIANNOT

2295 Eakr 2-ohjelma 1995 - 96	126.105,00	
2297 Eakr 2-ohjelma 1997 - 99	5.313.259,00	
2298 Esr 2-ohjelma 1997 - 99	1.250.000,00	
5595 Eakr 5b -ohjelma 1995 - 99	3.452.010,00	
5596 Esr 5b -ohjelma 1995 - 99	795.300,00	
6695 Eakr 6-ohjelma 1995 - 99	570.997,00	
6696 Esr 6-ohjelma 1995 - 99	604.000,00	
9012 Avustusvar. eakr 2-ohj.	11.119.600,00	
9015 Avustusvar. eakr 5b -ohj.	1.496.900,00	
9016 Avustusvar. eakr 6-ohj.	652.510,00	
9022 Avustusvar. esr 2-ohj.	857.000,00	
9025 Avustusvar. esr 5b -ohj.	475.000,00	
9026 Avustusvar. esr 6-ohj.	478.000,00	

EU-TUKIEN TOIMEKSIANNOT		27.190.681,00
--------------------------------	--	---------------

MUUT TOIMEKSIANNOT

9202 Indeksointivarat, 2-ohj.	56.758,25	
9205 Indeksointivarat, 5b -ohj.	10.000,00	
9220 Siirtovelat	707.144,66	
9222 Tekn.tuki 2-ohjelma	1.369.692,85	
9225 Tekn.tuki 5b -ohjelma	225.158,01	
9226 Tekn.tuki 6-ohjelma	552.337,19	

MUUT TOIMEKSIANNOT		2.921.090,96
---------------------------	--	--------------

<i>TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT</i>		43.632.981,57
--------------------------------	--	---------------

VASTATTAVAA YHTEENSÄ		43.632.981,57
-----------------------------	--	----------------------

ALUEKEHITTÄMISEN YHTEISTYÖORGANISAATIOT

MAAKUNNAN YHTEISTYÖRYHMÄN TYÖJAOSTO

(tammikuun 1999 tilanne):

KESKI-SUOMEN TE-KESKUS	Pasi Mäkinen
SAK	Raimo Salpakoski
MTK	Esko Hytönen
KESKI-SUOMEN KAUPPAKAMARI	Uljas Valkeinen
TIELAITOS, KESKI-SUOMEN TIEPIIRI	Erkki Myllylä
KESKI-SUOMEN YMPÄRISTÖKESKUS	Risto Palokangas
LÄNSI-SUOMEN LÄÄNINHALLITUS, JYVÄSKYLÄN	
ALUEELLINEN PALVELUYKSIKKÖ (SIVISTYSOSASTO)	Jukka Nättinen
KERA OYJ	Pentti Kokkinen
KESKI-SUOMEN TE-KESKUS, YRITYSOSASTO	Paavo Koukkumäki
KESKI-SUOMEN TE-KESKUS, TYÖVOIMAOSASTO	Keijo Lipén
KESKI-SUOMEN TE-KESKUS, MAASEUTUOSASTO	Heikki Leivonen
KESKI-SUOMEN LIITTO	Simo Salmelin
KESKI-SUOMEN LIITTO	Erkki Järvelä (työjaoston puheenjohtaja)
KESKI-SUOMEN LIITTO	Päivi Blå (työjaoston sihteeri)

YRITYSTUKITYÖRYHMÄ

(tammikuun 1999 tilanne):

KESKI-SUOMEN TE-KESKUS, YRITYSOSASTO	Paavo Koukkumäki (yritystukityöryhmän puheenjohtaja)
KESKI-SUOMEN TE-KESKUS, TYÖVOIMAOSASTO	Keijo Lipén
KESKI-SUOMEN TE-KESKUS, MAASEUTUOSASTO	Heikki Leivonen
KESKI-SUOMEN TE-KESKUS, TEKNOLOGIAYKSIKKÖ	Risto Kiljala
KESKI-SUOMEN TE-KESKUS, MAASEUTUOSASTO	Ulla Mehto-Hämäläinen
KERA OYJ	Pentti Kokkinen
KESKI-SUOMEN LIITTO	Lauri Laakso (yritystukityöryhmän sihteeri)
KESKI-SUOMEN LIITTO	Päivi Blå (tekninen sihteeri)

MAAKUNNAN YHTEISTYÖRYHMÄN ASiantuntijaryhmät:

2-ALUEEN ASiantuntijatyöryhmä

(tammikuun 1999 tilanne):

JYVÄSKYLÄN KAUPUNKI	Pekka Kettunen (puheenjohtaja)
JYVÄSKYLÄN MAALAIKUNTA	Tarmo Pipatti
LAUKAAN KUNTA	Esko Koliseva
MUURAMEN KUNTA	Pauli Autio
ÄÄNEKOSKEN KAUPUNKI	Arto Lepistö
SUOLAHDEN KAUPUNKI	Heli Orenius
KESKI-SUOMEN LIITTO	Erkki Järvelä
KESKI-SUOMEN LIITTO	Pekka Järvinen
JYKES OY	Ritva Nirkkonen
JYVÄSKYLÄN KAUPUNKI	Jouni Juutilainen (sihteeri)

5B-ALUEEN ASiantuntijatyöryhmä

(tammikuun 1999 tilanne):

HANKASALMEN KUNTA
 JÄMSEK OY
 JÄMSEK OY
 JÄMSÄN KAUPUNKI
 JÄMSÄNKOSKEN KAUPUNKI
 JOUTSAN KUNTA
 KAAKKOISEN KESKI-SUOMEN SEUTU
 KEURUUN KAUPUNKI
 KEHITTÄMISYHTIÖ KEULINK OY
 KONNEVEDEN KUNTA
 KORPILAHDEN KUNTA
 KUHMOISTEN KUNTA
 LEIVONMÄEN KUNTA
 LUHANGAN KUNTA
 MULTIAN KUNTA
 PETÄJÄVEDEN KUNTA
 PETÄJÄVEDEN KUNTA
 SUMIAISTEN KUNTA
 TOIVAKAN KUNTA
 UURAIKSEN KUNTA
 KAAKONSEUDUN OPPIMISKESKUS
 KESKI-SUOMEN LIITTO

Jukka Malila
 Leena Treuthardt
 Hannu Weijo
 Markku Lehtimäki
 Jorma Kilpeläinen
 Kyösti Uosukainen
 Hannu Laitinen
 Osmo Kärkkäinen
 Reijo Närvänen
 Kari Levänen
 Jouni Leinonen
 Rauno Riihimäki
 Juhani Huttunen
 Markku Nyman
 Tapio Suominen
 Antero Simsiö
 Tarmo Tiihonen
 Esko Santala
 Reijo Koskinen
 Sirpa Rautio
 Tuomas Rouhunkoski
 Jouko Kahilainen (sihteeri)

6-ALUEEN ASiantuntijatyöryhmä

(tammikuun 1999 tilanne):

KANNONKOSKEN KUNTA
 KARSTULAN KUNTA
 KEHITTÄMISYHTIÖ KARSTULANSEUTU OY
 KEHITTÄMISTYHTIÖ KIVEN OY
 KINNULAN KUNTA
 KIVIJÄRVEN KUNTA
 KYIJÄRVEN KUNTA
 PIHTIPUTAAN KUNTA
 PMI-KEHITYS OY
 PYLKÖNMÄEN KUNTA
 SAARIJÄRVEN KAUPUNKI
 SAARIJÄRVEN KAUPUNKI
 SAARIJÄRVEN SEUDUN YRITYSPALVELU OY
 VIITASAAREN KAUPUNKI
 VIITASAAREN TEOLLISUUSKYLÄ OY
 KESKI-SUOMEN LIITTO

Maarit Autio
 Jukka Hiltunen
 Hannu Tuovinen
 Matti Puranen
 Kauko-Pekka Moilanen (puheenjohtaja)
 Risto Niemelä
 Markku Suuniittu
 Heikki Aurasmaa
 Unto Paakkinen
 Marjatta Niinivuo
 Markku Forss
 Pirjo Peräaho (sihteeri)
 Risto Lahti
 Asko Liimatainen
 Urpo Moilanen
 Seppo Haukka

YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTIRYHMÄ (YVA-RYHMÄ)

(tammikuun 1999 tilanne):

KESKI-SUOMEN METSÄKESKUS
 KESKI-SUOMEN MUSEO
 KESKI-SUOMEN YMPÄRISTÖKESKUS
 KESKI-SUOMEN YMPÄRISTÖKESKUS
 TE-KESKUS MAASEUTUOSASTO
 KESKI-SUOMEN LIITTO
 KESKI-SUOMEN LIITTO

Tarmo Juurikkamäki
 Risto Koskinen
 Merja Tissari
 Esa Mikkonen
 Jarmo Kovanen
 Martti Salminen (puheenjohtaja)
 Mari Vilenius (sihteeri)

KESKI-SUOMEN LIITON JULKAISUT VUOSILTA 1997-1998**SARJA A VIRALLISLUONTOISET SUUNNITELMAT, TASOKKAAT TIETEELLISET YM. TUTKIMUKSET****VUOSI 1998**

A 14 Keski-Suomen aluekehittämissuunnitelma 1998. Osa II.

A 13 Keski-Suomen aluekehittämissuunnitelma 1998. Osa I.

SARJA B TUTKIMUKSET, SUUNNITELMAT, SELVITYKSET**VUOSI 1998**

B83 Keski-Suomi ja valtion talousarvio 1999. Hankekuvaukset.

B77 Keski-Suomen graafisen teollisuuden toimiala-analyysi 1998.

B82 Keski-Suomi ja valtion talousarvio 1999.

B76 Keski-Suomen puuteollisuuden toimiala-analyysi 1998.

B79 Keski-Suomen tarkennettu tavoite 2-ohjelma vuosille 1997-1999.

B75 Keski-Suomen metalliteollisuuden toimiala-analyysi 1998.

B78 Keski-Suomen teollisuuden toimiala-analyysi 1998. Tiivistelmä.

B74 Keski-Suomen elektroniikkateollisuuden toimiala-analyysi 1998.

VUOSI 1997

B73 Keski-Suomen maaseudun tila ja tulevaisuus. Tuomas Kuhmonen.

B71 Keski-Suomen kärkihankkeet valtion vuoden 1998 talousarvioon. Hankekuvaukset.

B72 Keski-Suomen metsäenergia-projekti 1994-1996. Martti Ahokas, Pekka-Juhani Kuitto, Markku, Paananen.

B69

Keski-Suomen yritykset ja toimipaikat 1995.

SARJA C HALLINNOLLISET JULKAISUT, LÄHINNÄ VIRAN OMAISKÄYTTÖÖN TARKOITETUT SELVITYKSET YM -

VUOSI 1998

C73	Taloussuunnitelma 1999-2001 sekä toimintasuunnitelma ja talousarvio 1999.	C69	Eu-tukien hakuopas. Tavoite 6-ohjelma.
C72	Keski-Suomen kuntien talous 1997.	C68	Eu-tukien hakuopas. Tavoite 5b-ohjelma.
C71	Keski-Suomen kehittämisrahasto 1997.	C67	Eu-tukien hakuopas. Tavoite 2-ohjelma.
C70	Maakunnan kehittämisraha ja osaamiskeskustehtävien hoidon rahoitus Keski-Suomessa 1997.	C66	Keski-Suomen liiton toimintakertomus vuodelta 1997. Keski-Suomen Kehittämisrahaston toimintakertomus

VUOSI 1997

C65	Keski-Suomen maakuntahakemisto 1997.	C61	Maakunnan kehittämisraha ja osaamiskeskustehtävien rahoitus Keski-Suomessa 1996.
C64	Keski-Suomen liitto 1998.	C60	Keski-Suomen liiton toimintakertomus vuodelta 1996. Keski-Suomen kehittämisrahaston toimintakertomus vuodelta 1996.
C63	Taloussuunnitelma 1998-2000. Toiminnan tavoitteet. Talousarvio 1998.		
C62	Yleisökysely keskisuomalaisissa tapahtumissa kesällä 1996.		

